

НЕДЕЉА XII ПО ДУХОВДАНУ
НА ЛИТУРГИЈИ
ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО МАТЕЈУ

Гл. XIX, ст. 16—26. Зач. 79.

време оно, приступи неки младић Исусу, клањајући му се и говорећи: Учитељу добри, какво добро да учиним па да имам живот вечни? А он му рече: Што ме зовеш добрим? Нико није добар осим једнога Бога. А ако хоћеш да уђеш у живот, држи заповести. Рече му: Које? А Исус рече: Да не убијеш; не чиниш прељубе; не украдеш; не сведочиш лажно; поштуј оца и матер; и љуби ближњегга својегга као себе самог. Рече му младић: Свега сам се овог држао од младости своје; шта ми још недостаје? Рече му Исус: Ако хоћеш да будеш савршен, иди продај све што имаш и подај сиромасима, и имаћеш благо на небу; па

хајде за мном! А кад младић чу ово, отиде жалостан, јер беше врло богат.

А Исус рече ученицима својим: Заиста вам кажем да је тешко богатоме ући у царство небеско. И опет вам кажем: лакше је камили проћи кроз иглене уши, него ли богатоме ући у царство Божије. А кад то чуше ученици, зачудише се веома говорећи: Ко се, дакле, може спасти?

А Исус, погледавши на њих, рече им: Људима је ово немогуће, а Богу је све могуће.

НЕДЕЉА XII ПО ДУХОВДАНУ

ЈЕВАНЂЕЉЕ О БРЕМЕНУ БОГАТСТВА

Замислите, да се једна велика и горда лађа разбије на дубини морској и почне да тоне. Шта бива с путницима?

Један се хвата за неку даску, и држи се даске. Други се хвата за неко буре, и држи се бурета. Трећи успева да веже мехове себи око врата, и плива с меховима. Четврти скаче у воду без ичега, и плива. Пети скида чамац с лађе, седа у чамац и не жури да весла него жури да што више блага заграби из тонеће лађе и пренесе у чамац. Ко је од њих у највећој опасности? То јест: ко ће од њих најсрамније погинути - а погинути морају сви? Погинуће најсрамније онај, који изгледа насигурнији - онај у чамцу, што стоји крај тонеће лађе и претоварује блага из лађе у чамац. Ваистину, он је у највећој опасности. Најпре ће утоварити у свој чамац неколико врећа брашна. Па видећи сандуке са флашама вина и ракије, он ће почети и то превлачити у чамац. Па ће почети грабити и вући хаљине, ћилиме, платно, штофове - "требаће ми за одело и постељу!" Па обазревши се и видевши сребрно посуђе, позлаћене свећњаке, узевше и то. Но где, ту су и

бурад са уљем, са усољеним месом, и рибом, и са пиринчом и другим разним варивом - "требаће ми и то; како ћу без тога?" Па ће онда угледати кутије и торбе с новцем и драгоценостима. Ово свакако мора претурити у чамац. Но зашто да остави fine столице, углачане столове, кадифена канабета, кад и то може превући? И превлачи. А чамац се све више пуни и све дубље тоне у воду. Па онда се сети: требаће му за гориво петролеума и угља. Превлачи и то. Па гле, ту су и ормани са многим дивним књигама! Требаће му у чамцу да чита и прекраћује време до обале. Превлачи и то. Ту су и клавири, виолине, гудала и свирале. И тим се време прекраћује. Превлачи и то. А чамац се све више навршава и све дубље тоне у воду. Доста, вели и седа у чамац. Но досети се да је још пуно ствари могао и требао превући. И поново се пење у лађу и превлачи. Опет вели сам себи - доста, и седа у чамац. Но пуста жеља за стварима поново га покреће, да још више превуче из лађе у чамац. Најзад лађа тоне под воду, и он креће са жаљењем, што још није натоварио. Он почиње сад лагано да весла ка обали. Но вода је већ до саме ивице чамца. Ако неко од оних, који су у највећој беди, покуша да уђе у чамац, човек из чамца ће га пре убити него пустити к себи. И тако претоваривши чамац стварима он

претоварује и своју душу злочином. Но духне ветар, ударе таласи. Он се почиње бранити од воде: почиње испљускивати воду из чамца. Но кад види, да то не помаже, почиње с тугом бацати у море најпре неке јевтиније ствари, па онда све скупоченије и скупоченије. Али он се већ уморио утоварујући ствари, те нема снаге, да их поново диже и баца у море. Вода најзад одолева, тоне претоварени чамац - и он с чамцем.

Такав је живот и крај грамжљивих богаташа на мору овога земаљског живота. Пре свега они живе са лажним убеђењем, да је овај свет једна разбијена лађа, без капетана, без крме и крmanoша, - једна пустолина, која тоне и пропада, и којом се користе само они, који што више из ње заграбе и пренесу у свој чамац. Но усред тог грамжљивог грабљења и пустошења лађе живота појавио се Капетан Лађе, који је ставио руку на лађу као на Своју сопственост и рекао да лађа не тоне, но да се то само тако чини невештим и кратковидим незналицама, који су кратко време на лађи. Он путује с лађом од самог почетка, превозећи путнике: путници се мењају, но Он стоји скривен и управља лађом. Он зна одакле је лађа пошла и куда иде; Он зна пут, и Он се не боји мора.

Тај капетан јесте Господ Исус Христос. Благо но одлучно Он силази на таласе и пружа руку Своју дављеницима. И они, који ништа немају у рукама но голим рукама пливају, најпре Му се одзивају и хватају се за Његову спаситељску руку. Но они који су натоварили свој чамац пун и препун, најтеже Му се одзивају, јер се боје, да ако напусте свој чамац и голих руку пођу к Њему по таласима, утонуће и они и Он. Они не верују у Њега; они се више уздају у свој чамац. Посматрајући ове и читајући њихову жалосну душу и још жалоснију веру у мртве ствари, Господ Исус окрете се спасенима и рече: ***заиста вам кажем, да је тешко богатоме ући у царство небеско.*** Овакве случајеве Господ је много пута посматрао и на многе указивао, и из њих поуку Својима изводио. И данашње јеванђеље описује један такав случај.

Гле, приступи неко (ка Исусу) и рече му: учитељу добри, какво добро да учиним да имам живот вечни? Јеванђелисти Матеј и Марко говоре о овом некоме као о богатом младићу, који *бејаше врло богат*, а јеванђелист Лука назива га још и кнезом: *неки кнез*. Ово се десило на једноме друму у Јудеји после славног догађаја са децом, када је Господ наредио ученицима: *пустите децу нека дођу к мени; таквих је царство Божје*; када је још рекао, да ко не прими царство

са детињом вером и радошћу, неће ући у царство; и када је децу загрлио и благословио. Истакнувши тако невину децу као грађане царства Божјега, Господ је изашао на друм, и ту му притрча онај млади и богати кнез и *клекнувши на колена питаше* Га оно што смо већ навели. Начин његова приступања ка Христу достојан је сваке похвале, као што је за жаљење начин његова растанка са Христом. Он трчи пред Христа; он пада на колена пред Њим; он тражи савета у Њега о највећем питању у свету - о животу вечном и услову за добијање истог. Он је дошао са искреном намером, а не као књижевници, који су долазили само да кушају Господа. Он је осећао неку душевну глад и сиромаштину при свем свом спољашњем богатству.

Учитељу добри! Тако младић ословљава Господа. Од њега је толико доста. Онај ко проведе цео век у тамници при светлости свећа, зар много греша, кад при првом виђењу сунца назове сунце свећом? *Какво добро да учиним!* При овом питању он свакако мисли на своје богатство, као што је обично случај са богаташима, који не могу да одвоје своју личност од свога имања, нити да мисле о себи не мислећи о своме имању. Шта бих ја могао учинити — какво добро дело - од свога

богатства, да *имам живот вечни!* Не знајући потпуно с киме говори, он мало зна и шта говори. Он би рад био чути савет од Учитеља, како би могао својим имањем задобити оно што сав свет не може платити, тј. живот вечни.

А Исус му рече: *што ме зовеш добрим? Нико није добар, само један Бог.* Српзналац Исус прониче у мисли младићеве и чита их као са књиге. Господ види, да младић Њега не познаје; и да Га држи само за добра човека и добра учитеља, па хоће овим речима да Га пробуди на размишљање. Ако сам ја обичан човек, зашто Ме називаш добрим, ако ли пак знаш ко сам Ја, зашто не кажеш изриком, него Ме зовеш учитељем? Само је један Бог добар у пуном и савршеном смислу; добри људи могу се називати добрима само у сравњењу са људима недобрима. Но нико се не може назвати добрим у сравњењу с Богом. Само је, дакле, Бог једини добар. Господ Исус неће, дакле, да покара младића, што Га овај назива добрим, него што Га овај схвата као обична смртна човека па Га ипак назива добрим. Неће Господ под тиме да каже: Ја нисам добар - него: Ја нисам обичан смртан човек. Ја сам Онај, за кога се једино може рећи да је добар.

После овог уводног објашњења Господ почиње одговарати на питања младога богаташа: *а ако желиш ући у живот, држи заповести.* Рече Му (младић): које? А Исус рече: *да не убијеш, не чиниш прелјубе, не украдеш, не сведочиш лажно; поштуј оца и матер, и љуби ближњега свога као самога себе.* Ово су погодбе за улазак у живот. Но богаташ није питао како само да уђе у живот, него како да има живот, да добије живот, или да наследи живот. Какво је незнање показао у распознавању личности Господа Исуса, такво је исто незнање показао и у погледу живота вечнога. И како Га је Господ тамо поправио, тако га и овде поправља. Живот вечни има своје ступњеве: на једном су ступњу они који су само спасени, а на другом су ступњу они који су савршени. Апостоли ће седети на дванаест престола и судити коленима Израиљевим, док остали спасени нити ће седети на престолима нити ће коме судити, премда ће и они и ови бити у животу вечном. *Не знате ли да ће свети судити свету!* пита апостол Павле Коринћане (I. Кор. 6,2-3)? И то судити не само стварима овога света него и ангелима? Но неће сви спасени судити, него само светитељи Божји, савршени. Пречиста и Пресвета Дева Богомати чеснија је од херувима и славнија од серафима; апостоли долазе испред свих светитеља, светитељи испред осталих угодника, а остали

угодници испред обичних спасених. Савршени су они, који су сем себе спасли још и многе поред себе силом имена Господа Исуса, а спасени су и они који су успели једва себе да спасу. *Многи су станови у кући оца мојега*, рекао је сам Господ (Јов. 14,2). А да није тако, зар би Он то рекао? То Он и овом приликом каже само на други начин. У Царству нису сви једнаки: једна је слава оних који су само ушли у Царство, а друга је слава оних који су савршени у Царству. Но вратимо се прво на услове уласка у Царство, па ћемо доцније чути, опет из уста Истине, о условима савршенства.

Који су, дакле, услови за улазак у Царство, или у живот вечни? Држати заповести. Које заповести? Све; прво оне које забрањују зло чинити, па онда оне које наређују добро чинити, према речи пророчкој: *уклони се од зла и сотвори добро* (Пс. 33, 14). Прво треба, дакле, уклонити себе од зла и зло од себе, па тек онда оспособити се за творење добра. Зато Господ и истиче прво негативне заповести па онда позитивне, а не по реду, како су преко Мојсеја објављене. Не убити, не прељубити, не украсти, не сведочити лажно - то су негативне заповести, које значе уклањање од зла; а поштовати оца и мајку и љубити свога ближњег - то су позитивне заповести, које значе творење добра. Док се прве

не испуне, друге се не могу испунити. Онај ко је способан убити ближњег није способан љубити ближњег. И онај ко твори прељубу не зна за љубав. Помињући ових шест заповести Господ није мислио изрећати баш све заповести, него само неке важније. А да је то тако види се прво из тога што Господ изоставља баш најважнију од свих заповести - љубав према Богу. Доцније ћемо објаснити зашто Он ову заповест намерно изоставља. Друго то се види и из саопштења друга два јеванђелиста, Марка и Луке који не наводе чак ни свих шест заповести, поменутих код Матеја. И Марко и Лука не помињу на пример заповест о љубави према ближњем. А Марко додаје негативним заповестима још једну општу: *не чини неправде никома*. Јеванђелисти се у свему овоме, дакле, допуњавају, ни мало не противречећи један другом. Једно је пак јасно из свега што јеванђелисти саопштавају, наиме: да Господ није имао намеру да истакне искључиво поменутих пет или шест заповести, но да само напомене младићу кроз то сав стари закон. А ово пак што Он препоручује испуњење заповести старог закона, потврђује Његове раније речи, да Он није дошао да поквари закон и пророке, него да испуни. *Нисам дошао да покварим него да испуним* (Мат. 5, 17). Па кад је савршени Господ без икакве личне потребе испунио сав закон, тим

пре морају га испунити сви они који се лагано пењу уз високе степенице ка савршенству. Све набројане заповести имају за богаташе и нарочити унутарњи смисао. Тако, *не убиј* значи: негујући одвише своје тело у богатству и раскоши ти убијаш душу. *Не чини прељубе* значи: душа је намењена Богу као невеста своме веренику; ако се душа веже љубављу за светско богатство и сјај, за раскош и пролазна уживања, она тиме чини прељубу према своме бесмртном веренику, Богу. *Не укради* значи: не укради од душе за рачун тела; не кради времена ни бриге ни труда, које треба да посветиш души, и не давај то телу. Богаташ спољашњи обично постаје очајан сиромах унутрашњи. И обично - но не увек - све богатство спољашњег човека значи покрађеност унутрашњег човека: угојено тело - мршава душа; раскошна одевеност телесна - нагота душевна; блесак споља - тама унутра; снага споља - немоћ унутра. *Не сведочи лажно* значи: не оправдавај ничим љубав према богатству и запостављеност душе своје, јер то је извртање Божје истине, и лажно сведочанство пред Богом и савешћу. *Поштуј оца и матер* значи: не одај само пошту и чест самоме себи, јер ће те то погубити; поштуј оца и матер, кроз које си дошао у овај свет, да би се кроз то научио поштовати и Бога, од кога си дошао и ти и твоји

родитељи. *Љуби свога ближњег* значи: у овој нижој школи вежбања у добру научи се љубити своје ближње, да би узрастао до степена, на коме се љуби Бог. Љуби своје ближње, јер та ће те љубав спасти од самољубља, које те може погубити. Љуби друге људе као *самог себе*, да би себе укротио и понизио и изједначио са другим људима у очима својим. Иначе ће гордост, која долази од богатства, преовладати тобом и сурваће те у пакао.

На овакав савет Господа Исуса рече богати младић: ***Све сам ово сачувао од младости своје; шта још нисам довршио?*** А то значи, да су све ове заповести њему биле познате од детињства и да их је он у спољашњем, Мојсијевском смислу, испунио. Опет се преварио млади богаташ. Он је мислио, да му Христос ништа ново није рекао, но да му је само поновио старо. Уствари, свака стара заповест добија нов садржај, нов дух и живот на језику Христовом. Свакој спољашњој заповести, коју је Господ Христос дао Израиљу преко Мојсеја, тај исти Господ Христос, при Новом Стварању, при Новом Откровењу даје дубљи унутрашњи значај. И да је младић, у истини испунио набројане заповести по њиховом унутрашњем, хришћанском значењу, а не само по спољашњем - како су их и фарисеји церемонијално

испуњавали - он би био душом одвезан од свога богатства и не би му било тешко испунити оно што ће му Господ после овога предложити. Но он је био испунио све те заповести као и онај фарисеј, који се на молитви хвалио пред Богом: *постим двапут у недељи, дајем десетак од свега што имам*. Зато је био и остао везан као незаконитим браком за своје богатство, и никако се од њега није могао одвојити и поћи за Христом. *Шта још нисам довршио!* пита он Господа, осећајући се већ на прагу спасења. Он се морао надати, да ће му Господ казати још неку сличну заповест, коју ће он моћи лако испунити. Господ је прозирао у његову наивну законску површност и омиље Му. Јеванђелист Марко то саопштава. А *Исус погледавши на њ омиље Му*. Зашто Господу омиље овај несавршени младић? Зато што његова законска површност није била злобна као код фарисеја и књижевника, него наивна и добронамерна. Но и поред тога Господ му је морао казати горку истину и разбити све његове илузије о брзом и лаком спасењу.

Рече му Исус: ако хоћеш савршен да будеш, иди продај све што имаш и подај сиромасима, и имаћеш благо на небу; па хајде за мноштво. А кад чу младић реч отиде жалостан, јер бејаше врло богат. Рече му најзад Господ нову реч, неочекивану и тешку.

Гледајући непрестано у средину срца младићева Господ му рече ову нову реч. И ако је унапред знао, да ова Његова реч неће моћи развенчати душу младићеву од земног му богатства и венчати је с Богом, Он му ипак то рече колико због онога који Га питаше, толико - и више - због ученика, који слушаху. *Ако хоћеш савршен да будеш.* То је не само улазак у Царство, него и власт у Царству. *Иди продај све што имаш.* То јест: иди и покажи се господар над својим имањем, које има тебе, а не ти њега. Ваистину, твоје имање има тебе, а не ти твоје имање. Твоје имање до сада куповало је мало по мало душу твоју и предавало је ђаволу: иди сад ти и продај га, и раздај онима којима оно треба, и то треба не као господар него као слуга живота. Иди и раскини опасну и незакониту везу твоје душе са твојим имањем. Иди и развенчај се. Иди ослободи се. Иди и истргни душу своју испод терета земље, испод прашине ствари, испод гноја богаташких уживања, па је упути за Мном. Без игде ичега упути је за Мном. Душа је најбогатија, кад је без игде ичега. Душа је у највећем друштву, кад није ни у чијем друштву сем Моме. Продај све и подај сиромасима. Сиромаси су они, који потребују твоје богатство, не као украс, не као терет, не као господара, него као насушни хлеб, као олакшање животу, као

слугу и помоћника. И све што будеш дао у материјалном богатству вратиће ти се у духовном. Гле, твоја душа је препуна сиромаша, твоје срце тако исто, твој ум тако исто. Свима ће њима доћи богатство, које њима треба, када се ти отресеш богатства, које теби не треба.

Но зашто Господ упућује богаташа да прода своје имање и разда сиромасима, а не каже му просто: остави све, не враћај се кући својој, него хајде за Мном? Није ли тако рекао ономе који се хтео вратити и упокати оца свога? *Остави нека*

мртви закопавају своје мртваце, а ти хајде за мном (Лк. 9, 59-60)! Није тако Господ казао овоме богаташу из два разлога: прво, што ако он не би продао имање и раздао сиромасима, то би се десило или да суседи навале на напуштено имање и покраду га, или пак да неко од сродника његових наследи имање и нађе се у истом положају, у истом ропству од богатства, у коме је сада и тај младић. Тако би дакле, или лопови или сродници изгубили душе своје на томе истом имању. Друго, шаљући га да прода и разда имање сиромасима Господ хоће тиме да пробуди у младићу човекољубље, да изазове код њега сажаљење према ближњима, и да га стави у положај да он осети духовну радост и насладу од давања, од чињења доброг дела. Да би приволео младића да ово учини Господ му предочава одмах вечну награду, вечно благо на небу, где мољак не једе, где рђа не гризе и где лопови не краду. Несравњено је боље благо које ћеш примити од онога које ћеш оставити. Јер шта ће ти помоћи све твоје земаљско благо, када будеш данас-сутра умро? Оно ће пропасти за тебе у овом свету, и упропастиће тебе у ономе. Благо, пак које ћеш имати на небу чекаће на тебе док се не раставиш са овим светом - а то ће бити врло скоро - и неће се од тебе узети ни раставити ва век века. Утешивши га за привидну штету у

овоме свету предочавањем блага на небу, Господ најзад позива младића: *на хајде за Мном!* Када се од свега раставиш, тада пођи са обе ноге и са оба ока за Мном. Овако не можеш ићи једном ногом за Мном а другом за својим богатством, нити можеш гледати једним оком у Мене а другим у своје имање. Не; не можеш служити два господара.

Но све узалуд: младић све саслуша лепо; разумеде шта се од њега тражи, обузе га тешка *жалост, јер бејаше врло богат*, и отиде, отиде са обе ноге и оба ока ка своме кобном богатству. Бејаше врло богат! То јест бејаше врло везан за богатство, врло окован, врло заробљен и врло слаб, да се одупре корову, у који је био нарастао. Заиста, он је био као семе, пало у трње, које бујно почне расти, али га трње угуши, те не донесе никаква плода. Велико богатство било је велико жбуње трња околу семена његове душе. Домаћин хтеде да почупа трње око његове душе и душу му изведе на светлост, да слободно расте; али он не даде, не може од зле навике да да. Као онај дављеник у препуном чамцу. Господ му пружи Своју моћну руку, да га спасе и уведе у лађу, но њему беше жао натоварених ствари у чамцу. И тако растеде се богати младић од Христа, Капетана Лађе живота, и изгуби се на

пучини морској, да ускоро потоне и пропадне - и чамац и он.

А Исус рече ученицима својим: заиста вам кажем да ће тешко богаташ ући у царство небеско. И опет вам кажем: лакше је камили проћи кроз иглене уши него ли богатоме ући у царство Божије. Ниједна реч Господа Исуса није могла бити бачена узалуд на њиву овога света. Ако се њоме нису користили они, којима је она непосредно упућена, користили су се они којима је она посредно упућена. У овоме случају реч Христова била је упућена непосредно богатоме младићу а посредно ученицима. Младић се није могао користити речју Господњом, али су се ученици користили. Зато се Господ по одласку младића сада њима обраћа и говори им, како је тешко богаташу ући у царство небеско. Не каже Господ, да је богаташу немогуће ући у царство небеско, него да је тешко, врло тешко. А да богаташу није немогуће ући у царство небеско види се из примера поменутих у Светоме писму. Аврам је био богат, врло богат човек, но вером својом био је везан више за Бога него за све богатство своје, више чак него и за сина свога јединца. *Аз јесам земља и пепел*, говорише Аврам за себе при свем богатству свом. Био је богат пребогат и праведни Јов, но богатство му није сметало да буде смирен пред

Богом и послушан Богу како у слави тако и у муци и понижењу. Богат је био и Воз, прадед Давидов, но милосрдношћу својом угадио је Богу. Па је богат био и Јосиф Ариматејски, но богатство му није сметало да се сав преда Господу Исусу, и да учини све могуће услуге мртвоме телу Господњем, уступивши Му чак и нову камену гробницу, спремљену за себе. Најзад богати су били и безбројни други Божји угодници у историји Цркве, но спасли су се и наследили царство Божје, јер нису срцем својим били везани за земаљско богатство него за Христа, сматрајући све земаљско богатство за прах и пепео. Није богатство само по себи зло, као што ниједна створена твар Божја није зла, него је зла људска привезаност за богатство, за имање, за ствари; и зле су и погубне страсти и пороци, које богатство омогућава и изазива, као: блуд, прождрљивост, пијанство, тврдичлук, разметање собом, самохвалисање, сујета, гордост, презирање и подништавање сиромашних људи, богозаборав, и остало, и остало. Мало је оних који имају снаге да се одупру искушењима богатства и који могу да господаре својим богатством, а да не постану слуге и робови богатства. Пре свега богаташ тешко може да пости, а без поста нема ни укроћења свога тела, ни смирења, нити праве молитве. Зато Господ и

говори, да је тешко богаташу ући у царство Божје. Но тиме Он не каже, да је сирوماху лако ући у царство Божје. И сиромаштво има своја искушења готово као и богатство. Богаташ треба да се спасава великим милосрђем и смирењем пред Богом, а сиромас великим стрпљењем, издржљивошћу и непрекидним поуздањем у Бога. Нити се спасава богаташ који је немилосрдан и гора, нити сиромас који ропће на своју судбу и очајава о помоћи Божјој. Не постоје у свету богати и сиромашни људи случајно или по неразумности овога света, него по премудром Промислу Божјем. За један трен ока Бог може све људе изједначити у богатству, но то би била тек права лудост. У том случају људи би постали сасвим независни један од другог. Ко би се онда спасао? И како би се могао ико спасти? Јер људи се спасавају зависношћу један од другог. Богаташ зависи од сиромаса, сиромас зависи од богаташа: учен зависи од неука, неук од учена; здрав зависи од болесна, болестан од здрава. Материјална жртва плаћа се духовном платом. Духовна жртва ученога плаћа се материјалном платом неукога. Физичка услуга здравога плаћа се духовном платом болеснога, и обратно: духовна услуга болеснога (који опомиње на Бога и Суд) плаћа се физичком услугом здравога. Све је уткано као ћилим

разнобојан. Једнобојан свет ослепио би све очи. Како би богаташ спасао своју душу милосрђем и смирењем, или изгубио душу своју тврдичлуком и гордошћу, да нема сиромаха? Како би сиромах спасао своју душу стрпљењем и издржљивошћу, или изгубио душу своју роптањем и крађом и отмицом, да нема богаташа? Како би учен спасао своју душу сажаљењем према неукOME и трудом око овога, или изгубио душу своју гордим презирањем неукога, да нема неукога у свету? Како би неук спасао своју душу послушношћу и кротошћу пред ученим, или изгубио душу своју непослушношћу, завишћу, дивљаштвом према ученом, када не би било ученога? Како би здрав спасао душу своју добродушним устајањем око болесника, сажаљивошћу и молитвом за болесника, или како би изгубио душу своју гађењем од болесника, небрижљивошћу према болеснику и превазношењем својим здрављем, када не би било болесника? И како би болесник спасао душу своју покорношћу и захвалношћу према здравом, или како би изгубио душу своју мржњом и завишћу према здравом, када не би било здравог? Бог је дао слободу избора човеку, свакоме човеку. Нема ни једнога човека у свету, пред којим нису отворена два пута: пут спасења и пут погибелји. У томе се и састоји слобода човека. Богатство може богаташа спасти, а може

га погубити; сиромаштво може сиромаша спасти, а може га погубити; и ученост ученога може или спасти или погубити; и неурога неуроост може или спасти или погубити; и здравога здравље може или спасти или погубити; и болеснога болест може или спасти или погубити. Све зависи од избора човекова. Христос је дошао да уразуми људе а не да примора. Зато Христос и не заповеда младићу: ући у живот! Него *ако желиш ући у живот*, и не заповеда му: буди савршен! него *ако хоћеш савршен да будеш*. Ако желиш, ако хоћеш - тако Бог говори слободним и разумним бићима. Бог жели да сви људи пођу правим путем и да се сви људи спасу, но зато ипак и пут погибељи стоји за људе отворен.

И опет вам кажем, говори Господ Исус ученицима, да нагласи по двапут, *да је богатоме тешко ући у царство Божје. Лакше је камили проћи кроз иглене уши него ли богатоме ући у царство Божије*. Камилом се звала не само камила животиња, него и дебела ужад, којима су лађе у пристаништу везиване за обалу, да их ветар не крене. На ова дебела ужад Господ је и мислио у овоме случају. Лакше је, дакле, и то најдебље уже проденути кроз иглене уши, него ли богатоме ући у царство Божје. Безмало, дакле, немогуће, али ипак није немогуће, него врло тешко. Ово говори Онај који добро познаје

слабост људске природе и зна како се људска душа да лако оковати богатством и неодлепљиво прилепити к земљи.

А кад то чуше ученици дивљаху се врло говорећи: ко се дакле може спасти? Зашто се диве ученици, кад су они већ били учинили оно што богати младић није могао учинити? Гле, они су оставили све и пошли за Христом. Премудри Златоуст то дивно објашњава: не страше се ученици за себе него за остале људе, међу којима је велики број богатих. Из чистог човекољубља дакле, они се диве страшним речима Христовим. Он њих шаље у свет да спасавају људе. Како ће моћи они спасти толики број богатих људи у свету, кад је богатоме безмало сасвим немогуће ући у царство? То осећање жаљења људи гњечило је тада њихову душу, и под тим осећањем они су и поставили горње питање: ко се онда може спасти? Као да су они милостивији од Христа! Као да су они човекољубивији од Господа човекољупца!

А Исус погледавши на њих рече им: људима је ово немогуће а Богу је све могуће.

Господ Исус погледа их не у лице и у очи, него до у саму средину срца њихова. И ту прочита незнање и страх. Гле, они још не познају моћ Божју, зато се тако плаше за ствар

Божју. Оно што је немогуће људима, могуће је Богу. А шта људима није немогуће? Или другим речима: каква добра могу људи учинити без Божје помоћи? Никад, и никакво. Без Божје помоћи не може се спасти ни сиромах као ни богат. *Без мене не можете чинити ништа*, рекао је Господ (Јов. 15, 5). А апостол Павле, који је био мртав себи а жив Христу, потврдио је ове речи Господње у позитивном смислу рекавши: све могу у Исусу Христу, који ми моћ даје (Фил. 4, 13). Благодат Духа Светога може разгрејати и срце највећег богаташа и одвезати га од богатства, и одлепити га од земље, и подићи на пут спасења. *Богу је све могуће.*

Наш Бог је Бог свемоћни. Његова моћна реч створила је свет, и његова моћна десница држи свод небески. Он, Свемоћни, ваистину може спасти и нас који желимо спасења. Ма какав да је наш положај на земљи, ма какво да је наше стање, и ма какве да су околности, Он Свемоћни може нас спасти. Но не само може - Он то и хоће. Свемоћан је и Свеплаг Бог наш - похитајмо Му у сусрет. Он нас зове, и чека. И радује се са свима светим ангелима Својим, кад само види нас, да смо се окренули лицем к Њему. О, окренимо се лицем и пожуримо у праву домовину своју, у сретање Богу нашем, Богу Свемоћноме и Свеплагоме. Но само пожуримо

пре него ли смрт закуца на врата и не каже - доцкан! Богу нашему, Богу Свемоћnome и Свeблагome, Тројици јeднoбитној и нeраздeлној, Оцу, Сину и Духу Свeтome нeкa јe слaвa и хвaлa сaдa и нaвeк, крoзa свe врeмe и сву вeчнoст.

Амин.